

Vyhodnotenie
7. ročníka česko-slovenského projektu
pre základné školy a osemročné gymnáziá

Záložka do knihy spája školy: Čítam, čítaš, čítame

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave v spolupráci s Knižnicou Jiřího Mahena v Brne vyhlásili pri príležitosti októbra ako **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2016** pre základné školy a osemročné gymnáziá 7. ročník česko-slovenského projektu ***Záložka do knihy spája školy: Čítam, čítaš, čítame***.

Cieľ česko-slovenského projektu

Cieľom česko-slovenského projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými gymnáziami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci vyrobili záložku do knihy, na ktorej ľubovoľnou technikou stvárnilí tému česko-slovenského projektu *Čítam, čítaš, čítame*, a vymenili si ju s partnerskou školou z Českej republiky, respektíve zo Slovenskej republiky. Výmenu záložiek využili školy k nadviazaniu spolupráce, kontaktov alebo poznávaniu života žiakov v Českej republike a v Slovenskej republike a zároveň aj ako prierezovú tému do Školského vzdelávacieho programu alebo ako súčasť školského projektu.

Priebeh česko-slovenského projektu

Slovenské školy, ktoré sa chceli zúčastniť projektu, vyplnili do 25. septembra 2016 elektronickú prihlášku zverejnenú na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice. Na základe spracovaných údajov z elektronických prihlášok z Českej republiky a zo Slovenskej republiky vytvorila Slovenská pedagogická knižnica **492 partnerských dvojíc** s prihliadnutím na druh a typ školy a počet prihlásených žiakov. Z uvedeného počtu bolo 242 partnerských dvojíc vytvorených medzi českými a slovenskými školami a 256 partnerských dvojíc medzi samotnými slovenskými školami, a to z dôvodu nízkeho počtu prihlásených českých škôl. V dňoch 1. až 2. októbra 2016 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktné údaje každej partnerskej dvojici spolu s podrobnými pokynmi o realizácii česko-slovenského projektu. Zúčastnené partnerské dvojice informovala o tom, že vzájomná komunikácia, výmena záložiek i nadväzovanie priateľských kontaktov bude len v ich pôsobnosti. Termín ukončenia výmeny záložiek bol stanovený na 31. október 2016.

Vyhodnotenie česko-slovenského projektu za Slovenskú republiku

Do projektu sa prihlásilo **997 škôl s celkovým počtom 127 518 žiakov**, z toho bolo **242 českých škôl** s celkovým počtom 29 830 žiakov a **755 slovenských škôl** s celkovým počtom 97 688 žiakov.

Slovenská pedagogická knižnica poďakovala 24. októbra 2016 každej zúčastnenej českej i slovenskej škole za aktívnu účasť v projekte. Slovenské školy vyzvala na dobrovoľné

vyhodnotenie česko-slovenského projektu a pripojenie fotografií z priebehu výroby záložiek alebo fotografií najkrajších záložiek.

Vyhodnotenie česko-slovenského projektu za Českú republiku bude zverejnené na webovom sídle Knižnice Jiřího Mahena v Brne (www.kjm.cz).

Výber z dobrovoľného hodnotenia projektu 437 českými a slovenskými školami spolu s fotografiami z priebehu výroby záložiek alebo s fotografiami so samotnými najkrajšími záložkami je dostupný na tejto webovej adrese:

www.spgk.sk/swift_data/source/2016/Projekt_Zalozka_ZS_osemrocne_gymnazia_Hodnoteni_e_2016kompr.pdf

Výroba záložiek

Žiaci vyrábali záložky rozmanitých tvarov, rôznych veľkostí a s pomocou rozličných techník na určenú tohoročnú tému *Čítam, čítaš, čítame* počas vyučovania, v školskom klube detí, v rámci krúžkovej činnosti alebo doma podľa svojich schopností, zručností, možností a veku. Žiaci z 1. stupňa poväčšine stvárnil na svojich záložkách buď tradičnejšie ľudové rozprávkové postavy, napríklad z kníh Červená Čiapočka, Matko a Kubko, alebo modernejších hrdinov, napríklad z kníh Miňony, Autá, či dokonca hlavných aktérov z českých kníh, napríklad Rozprávky o psíčkovi a mačičke, Mach a Šebestová. Žiaci z 2. stupňa sa zase nechali inšpirovať motívmi zo slovenských povestí a z dobrodružnej literatúry. Na zadnú stranu záložiek väčšinou písali citáty z kníh, názov knihy a meno autora, svoje poštové alebo mailové adresy, facebookové kontakty, aby mohli medzi sebou navzájom komunikovať, prípadne malý priateľský odkaz pre svojho budúceho kamaráta. Mnohé školy si spestrili výrobu záložiek hlasným čítaním rozprávok, príbehov samotnými žiakmi alebo vyučujúcimi. Dokonca veľké množstvo z nich sa 24. októbra 2016 v Medzinárodný deň školských knižníc zapojilo do aktivity, ktorú vyhlásil minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Peter Plavčan, a spoločne čítali rozprávku o 9.00 hodine

Doplňujúcim programom výroby záložiek boli často žiacke besedy o obľúbených knihách a zaujímavých kladných alebo neobľúbených záporných hrdinoch, besedy so slovenskými spisovateľmi či ilustrátormi, čitateľské besiedky s pozvanými rodičmi či starými rodičmi žiakov, hodiny tichého alebo hlasného čítania, dramatizácie rozprávok, literárne kvízy, recitačné súťaže, rozhlasové relácie s cieľom predstaviť celej školskej komunite pridelenú partnerskú školu, vyučovacie hodiny zamerané na predstavenie českého jazyka, českých najznámejších spisovateľov a čítanie ukážok z českých rozprávok.

Výmena záložiek

Väčšina škôl do balíka so záložkami pribalila školské časopisy, ročenky škôl, knihy od regionálnych autorov, rozprávkové knihy, propagačné materiály o škole alebo o obci či o meste, turistické mapy, darčekové predmety, sladkosti. Našli sa aj také školy, ktoré ku záložkám priložili fotografie žiakov, ktorí vyrábali záložky, alebo priateľské listy od školských koordinátorov alebo od samotných žiakov. V niekoľkých prípadoch došlo dokonca

k osobnému odovzdaniu záložiek pri návšteve školy zástupcom mesta či zástupcami – vyučujúcimi z partnerskej českej alebo slovenskej školy. Poväčšine všetky zúčastnené školy si z priateľských záložiek urobili výstavky alebo nástenky v aule školy, v priestoroch školskej knižnice, prípadne v triedach. Ďalej na webových sídlach svojich škôl uverejnili najkrajšie záložky či napísali články o priebehu projektu do svojich školských časopisov alebo regionálnych novín. Zopár škôl si buď navzájom ocenilo knihami autorov troch najkrajších záložiek, alebo si v rámci školy vyhlásili súťaž o najkrajšie triedne záložky, pričom ich výhercovia boli ocenení knihami, diplomami a sladkosťami. Niekoľko desiatok škôl aj tento rok darovalo svoje záložky svojim vzácnym hosťom, ktorí sa zúčastnili osláv Medzinárodného dňa školských knižníc 24. októbra 2016, alebo ich darovalo svojej školskej knižnici. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce, napríklad aj v zorganizovaní vzájomných výmenných pobytov českých a slovenských žiakov alebo školských výletov do Česka, alebo naopak, na Slovensko.

Prínos česko-slovenského projektu

Výmena záložiek prispela k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami, otvorila im ďalšie možnosti spolupráce, u žiakov podporila rozvoj ich kreativity, fantázie, manuálnej zručnosti, zúšľachtila ich morálne hodnoty, zábavnou formou ich pritiahla ku knihám, podporila ich vzťah k čítaniu a veľakrát posilnila aj ich dobrý vzťah ku školskej knižnici. Prínos stanovenej témy spočíval taktiež vo vzájomnom poznávaní českých a slovenských spisovateľov prostredníctvom odporúčaných obľúbených kníh samotnými žiakmi a ich motiváciou prečítať si práve tie kamarátove. Pridanou hodnotou celého česko-slovenského projektu bolo oživenie vyučovacieho procesu, podpora medzipredmetných vzťahov, rozšírenie vedomostí žiakov zo slovenského jazyka a literatúry, vlastivedy. Rovnako aj živé a výrazné zapojenie žiakov s mentálnym postihnutím, žiakov pochádzajúcich zo sociálne alebo jazykovo znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k čítaniu kníh.

Vyjadrenia niektorých pedagogických zamestnancov z Českej republiky a zo Slovenskej republiky

„Chcela by som vám poďakovať za dlhoročnú starostlivosť o nadväzovanie krásnych vzťahov medzi našimi žiakmi.“

Zdenka Michelová, Základná škola a Materská škola, Kunštát, Česká republika

„Tento projekt nám každý rok prináša veľa radosti. Navzájom sa inšpirujeme a spoznávame nové mestá a obce. Ďakujeme za tento obohacujúci projekt.“

Zuzana Kováčiková, Základná škola Dominika Tatarku, Plevník-Drienové

„Všimli sme si, že výroba záložiek vytvorila v triedach pozitívnu atmosféru. Žiaci sa viac zhovárali, ale hlavne sa zabávali. Medzinárodný projekt je výbornou myšlienkou, ktorý začiatok školského roka spríjemňuje... Ďakujem organizátorovi projektu za skvelú myšlienku!“

Daniela Sláviková, Základná škola s materskou školou, Červeník

„Do projektu sa zapájame každý rok a každý rok nám práca na záložkách prináša nové a nové príjemné pocity, skvelé zážitky a hodne krásnych chvíľ.“

Lena Šuvadová, Základná škola s materskou školou, Komenského, Dolný Kubín

„Na záver projektu sme zorganizovali v triedach besedu o knihách, kde každý prezentoval knižku, ktorú prečítal za posledný mesiac. Bol to obohacujúci čas a mnohých žiakov knihy spolužiakov ovplyvnili natolko, že sa rozhodli siahnuť po nich.“

Lenka Horáková, Základná škola Štefana Mnoheľa, Poprad

„Našu školu navštevujú žiaci s diagnostikovaným mentálnym postihnutím, pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k literatúre a čítaniu kníh. Preto rozvíjaniu lásky ku knihám a literatúre venujeme omnoho viac času.“

Elena Krkošková, Špeciálna základná škola, Obrancov mieru, Detva

Pod'akovanie

Naše úprimné pod'akovanie patrí opäť **všetkým**, ktorí sa podieľali na príprave, propagácii, realizácii a hodnotení česko-slovenského projektu v Českej republike a Slovenskej republike.

Ďakujeme aj **českým a slovenským pedagogickým zamestnancom i nepedagogickým zamestnancom** za ich vzácny čas a úsilie, ktoré venovali príprave a realizácii projektu.

Osobitne im ďakujeme za koordináciu projektu na ich školách, za usmerňovanie žiakov počas výroby záložiek, za sprostredkovanie výmeny záložiek a za vzájomnú korektnú a priateľskú komunikáciu. Taktiež im ďakujeme za možnosť vytvorenia priateľských vzťahov medzi školami, za podporu samotného čítania literatúry a rovnako i za upevňovanie zmyslu pre dobro a krásu u žiakov. **Oprávnene im patrí naša vd'aka, obdiv a úcta.**

Naša vd'aka patrí aj **českým a slovenským žiakom** základných škôl a osemročných gymnázií za to, že sa opäť stali nezvyčajnými poslami priateľstva a dobrosrdečnosti a využili svoj talent, elán a svoje schopnosti na ušľachtilý cieľ.

Špeciálne pod'akovanie

Zvlášť chceme pod'akovať všetkým **slovenským školám**, ktoré s pokorou prijali za svojho partnera v česko-slovenskom projekte pridelenú slovenskú školu.

Pod'akovanie českému partnerovi

Srdečná vd'aka patrí **zástupcom Knižnice Jiřího Mahena v Brne** za možnosť spoločne zrealizovať 7. ročník česko-slovenského projektu. Menovite ďakujeme riaditeľke knižnice Ing. Libuši Nivnickej za jej veľkorysosť podporiť čítanie a vytváranie priateľských vzťahov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými gymnáziami. Ďakujeme aj koordinátorke projektu v Českej republike Mgr. Pavlíne Lišovskej za jej profesionálny a ľudský vklad do tohto česko-slovenského projektu.

Vypracovala

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice a odborný garant česko-slovenského projektu (28. 11. 2016)

Slovenská pedagogická knižnica, Hálova 6, 851 01 Bratislava

Tel.: 02/68 20 86 10, e-mail: rozalia.cenigova@spgk.sk, www.spgk.sk

Organizátori:

